

TECHNICKÁ NORMALIZÁCIA

Čo je technická norma, ochrana
technických noriem

Čo je technická norma?

Podľa definície pokynu celosvetových organizácií ISO/IEC Guide 2: 2004 (prijatý ako STN EN 45020: 2007) norma je dokument, vytvorený na základe **dohody** a schválený uznaným **orgánom**, ktorý poskytuje na všeobecné a opakované použitie pravidlá, pokyny, charakteristiky alebo výsledky činností a zameriava sa na dosiahnutie optimálneho stupňa poriadku v danej súvislosti.

Čo je technická norma?

TECHNICKÁ NORMA – inak povedané je:

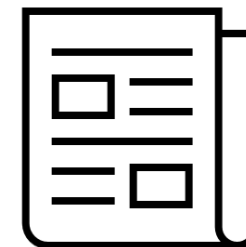
- publikovaný dokument, výsledok kolektívnej práce odborníkov, celosvetovo/európsky/národne uznaný na dobrovoľné používanie pre výrobky, postupy, systémy vo všetkých oblastiach života ako napr.: športové vybavenie, ochranné prostriedky, nanotechnológie, manažérstvo organizácií, ochranu životného prostredia, spoločenskú zodpovednosť.....
- cesta ako dodržiavať dobrú prax a pracovať efektívne, redukovat' riziká, zabezpečiť rast
- prostriedok na zabezpečenie kvality a bezpečnosti výrobkov, postupov a služieb
- výhodný nástroj pre výrobcov, predajcov, dovozcov, spotrebiteľov, tvorcov legislatívy (ako podporný nástroj) .....

Výhody používania technických noriem

TECHNICKÉ NORMY umožňujú:

- vytvoriť/kodifikovať najlepšiu prax
- znížiť rôznorodosť a eliminovať straty
- vytvoriť kompatibilitu a vzájomnú zameniteľnosť
- chrániť bezpečnosť a zdravie obyvateľstva
- chrániť životné prostredie
- získať zdroj informácií o najlepšej praxi a najnovšom stave techniky v danom čase

Príklady použitia technických noriem – BICYKEL

Bezpečnostné požiadavky

STN EN ISO 4210-1

STN EN ISO 4210-2

STN EN ISO 4210-3

Brzdy

STN EN ISO 4210-4

Riadidlá

STN EN ISO 4210-5

Rámy a vidlice

STN EN ISO 4210-6

Kolesá a ráfiky

STN EN ISO 4210-7

Pedále a hnacia sústava

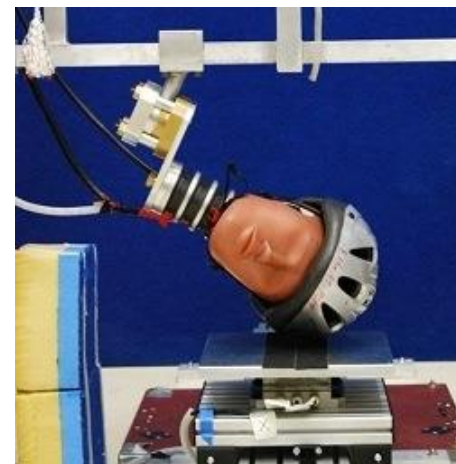
STN EN ISO 4210-8

Sedadlá

STN EN ISO 4210-9

Svetlá a odrazky

STN ISO 6742-1

Prilba

STN EN 1078+A1

ÚRAD PRE NORMALIZÁCIU,
METROLÓGIU A SKÚŠOBNÍCTVO
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Norma je technická špecifikácia, prijatá uznaným normalizačným orgánom na opakované a nepretržité používanie, súlad s ňou nie je povinný a je jednou z nasledujúcich technických špecifikácií:

1. **medzinárodná norma**
2. **európska norma**
3. **harmonizovaná norma**
4. **národná norma**

Definície podľa zákona 60/2018 Z. z. v znení neskorších predpisov

Zákon dopĺňa pojmy z nariadenia EP a Rady (EÚ)1025/2012 – napr. iná technická norma, TNI nezavedená do sústavy STN (je spracovaná v ISO, IEC, ITU – medzinárodné normalizačné orgány MNO). Definuje:

STN

- **slovenská technická norma** – technická norma prijatá úradom ako slovenským NNO do sústavy STN podľa zákona
- **predbežná STN** – platnosť je časovo ohraničená a ktorej účelom je overenie vhodnosti a účelnosti jej technického obsahu
- **pôvodná STN** – upravuje oblasť, ktorá nie je predmetom európskej normy, medzinárodnej normy a je spracovaná na základe požiadavky verejnosti alebo orgánu verejnej moci

**STN
P**

Definície podľa zákona 60/2018 Z. z. v znení neskorších predpisov

- **technická normalizačná informácia (TNI)** – normalizačný dokument, nepovažuje sa za STN
- **zmena technickej normy** – technická norma, vecne sa ňou mení alebo dopĺňa TN, za zmenu ju označí ENO alebo MNO alebo úrad ako slovenský NNO
- **oprava technickej normy alebo TNI** – dokument, ktorým sa opravuje formálne chyba TN alebo TNI, za opravu ju označí ENO alebo MNO alebo úrad ako slovenský NNO
- **sústava STN** je súbor, ktorý obsahuje úplné znenia STN, TNI a ich opráv

Technická norma nie je technickým predpisom.

- Podľa § 3 ods. 10 zákona cit.:

„Dodržiavanie slovenskej technickej normy alebo technickej normalizačnej informácie je **dobrovoľné**.“

Použitie STN je povinné v prípade:

- rozhodnutia orgánu štátnej správy dodržať konkrétnu STN uvedenú priamo v texte všeobecne záväzného právnom predpise
- odkazu na technické normy v zmluve medzi účastníkmi obchodného vzťahu
- odkazu na technické normy v zmluve v rámci pracovnoprávných vzťahov

Technické normy verzus legislatíva v rámci EÚ

Právne predpisy napr. **smernice EÚ, nariadenia EP a Rady (EÚ):** stanovujú základné požiadavky z hľadiska bezpečnosti, ochrany života, zdravia, životného prostredia – **povinná implementácia členskými štátmi EÚ, záväzné ustanovenia**

Európske normy: stanovujú technické detaily, zhoda s normami harmonizovanými so smernicami EÚ dáva predpoklad zhody so základnými požiadavkami na výrobok – **povinná implementácia členskými organizáciami CEN, CENELEC, ETSI, postavenie dobrovoľnosti** (dobrovoľné normy v SR od roku 2000)

Technické normy verzus LEGISLATÍVA

TECHNICKÉ NORMY

- Vytvorené konsenzom, dohodou
- Dobrovoľné
- Vydané nezávislými organizáciami
- Preverované každých päť rokov
- Poskytujú špecifikácie, skúšobné metódy, (intetroperabilita, kvalita, bezpečnosť)

LEGISLATÍVA § - PREDPISY

- Vytvorené podľa legislatívnych pravidiel
- Povinné, záväzné ustanovenia
- Vydané orgánmi verejnej moci
- Zmena podľa rozhodnutia ÚOŠS
- Zabezpečujú požiadavky na ochranu verejného záujmu

- Pre technické normy neplatí autorský zákon
- §14 ods. (1) Názov slovenská technická norma a značka „STN“, názov predbežná slovenská technická norma a značka „STN P“ a názov technická normalizačná informácia a značka „TNI“ **sa nesmie použiť na označenie iného dokumentu.**
- Rozšírenie, rozmnoženie, citácia z technických noriem – **len so súhlasom ÚNMS SR**
- Poskytovanie za úhradu (osobitné prípady aj bez úhrady), oprava bezodplatne
- **vyhláška ÚNMS SR č. 76/2019 Z. z. o výške úhrady za poskytovanie technickej normy ([text](#))**

Ochrana technických noriem – dodržiavame európske pravidlá

EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM

EN 13791

August 2019

ICS 91.080.40

Supersedes EN 13791:2007

English Version

Assessment of in-situ compressive strength in structures and precast concrete components

Évaluation de la résistance à la compression sur site
des structures et des éléments préfabriqués en béton

Bewertung der Druck-
Bauwerken oder

This European Standard was approved by CEN on 7 July 2019.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographies concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Republic of North Macedonia, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Rue de la Science 23, B-1040 Brussels

© 2019 CEN All rights of exploitation in any form and by any means reserved
worldwide for CEN national Members.

Ref. No. EN 13791:2019 E

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Rue de la Science 23, B-1040 Brussels

© 2019 CEN All rights of exploitation in any form and by any means reserved
worldwide for CEN national Members.

Ref. No. EN 13791:2019 E

ÚRAD PRE NORMALIZÁCIU,
METROLÓGIU A SKÚŠOBNÍCTVO
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Príklady označovania STN, zmeny, opravy

- Pôvodná STN a harmonizačný dokument (elektrotechnická oblasť)

STN TT SSXX, STN P TT SSXX - triediaci znak **TT** – trieda, **SS** – skupina, **XX** – por. číslo

- Zmena pôvodnej normy **STN TT SSXX/Z1**
- Oprava pôvodnej normy **STN TT SSXX/O1**
- Prevzatá európska norma **STN EN XXXX – YY** (+ pridelený triediaci znak TT SSXX)
- Prevzatá medzinárodná norma **STN ISO/IEC XXXX – YY** (TT SSXX)
- Prevzatá európska norma, ktorá prebrala medzinárodnú normu bez zmien

STN EN ISO/IEC 5XXXX – YY (TT SSXX)

- Prevzatá zmena normy **STN EN/ISO/IEC XXXXXXXX/A1** alebo **(STN EN XX+A1)**
- Prevzatá oprava normy **STN EN/ISO/IEC XXX /AC**, **STN EN/ISO/IEC XXX /C**
- Národná oprava prevzatej normy **STN EN/ISO/IEC XXX XXXX /O1**
- Národná príloha vydaná ako samostatný dokument k EN **STN EN 199X /NA**

Zdroje ďalších informácií

www.iso.org

www.iec.ch

www.cen.eu

www.cenelec.eu

www.cencenelec.eu

www.etsi.org

Terminologická databáza

Vstúpiť do aplikácie

<https://terminologia.unms.sk/>

ÚRAD PRE NORMALIZÁCIU,
METROLÓGIU A SKÚŠOBNÍCTVO
SLOVENSKEJ REPUBLIKY